

Plankenkoorts

of hij die zich druk maakt over onbenulligheden
(*werktitel*)

Fragment

© 2011 Frank Norbert Rieter
Alle rechten voorbehouden.

Correspondentieadres:
St Geertruidestraat 27
6521 KG Nijmegen
hallo@franknorbertrieter.nl

Personages

Andrew	Tenor
Xantippe	Mezzo
Grimm	Bariton
Lola	Alt
Peter	Tenor
Beatrijs	Sopraan
Isabel	Sopraan
Elia	Mezzo
Tessa	Mezzo
Reinier	Bariton
Daisy	Mezzo
Robin	Mezzo
Adèl	Alt

Als er een pauze wordt ingelast, bij voorkeur tussen scène 11 en 12.

Scenes

0. Prelude

Bij binnenkomst van het publiek klinken de eerste tonen van 'I hope I get it'. Zodra iedereen zit gaat het licht aan en zingt het gehele ensemble maat 77 t/m 100 van 'I hope I get it'. Er is nog geen onderscheid in de personages zichtbaar. Koude stop. Donkerslag.

1. De auditie

In het donker hoor je iemand een paar stemoefeningen doen. In de oefeningen kan je een loopje of fragment herkennen uit 'Somethings's coming' uit de West Side Story.

Fade in.

Andrew staat midden op het podium. Uit zijn pose blijkt dat hij net gezongen heeft. Peter zit op een stoel te kijken. Andrew draait zich naar hem toe en kijkt hem verwachtingsvol aan.

PETER

Ik wil het nummer ook nog wel even horen zoals je het morgen gaat doen.

ANDREW

Dat heb je net gehoord.

PETER

Nee, ik bedoel *echt*, zoals je het morgen gaat brengen.

ANDREW

Dat deed ik net.

PETER

Dat mag ik hopen van niet. Je hield je in.

ANDREW

Wil je me niet zo nerveus maken.

PETER

Ik geef feedback.

ANDREW

Het wordt helemaal niets.

PETER

Dat zeg je altijd.

ANDREW

Ik krijg nooit een rol.

PETER

Dat is niet waar. Je hebt rollen gehad.

ANDREW

Ja. Ik was stand-in voor figurant 17 in de derde acte van High School the Musical.

PETER

Het was een rol. Dit wordt je doorbraak. Je eerste hoofdrol.

ANDREW

Zong ik echt niet goed?

PETER

Het was goed.

ANDREW

Dat zeg je nu alleen om mij een plezier te doen.

PETER

Het was echt goed. Technisch. Maar ik mis een stukje vuur en bezieling. Ik wil zien dat je gelooft in jezelf.

ANDREW

Maar ik geloof niet in mezelf.

PETER

Laat dan in ieder geval zien hoe graag je het wilt. Passie.

ANDREW

Het is een wonder als ik morgenochtend niet van de zenuwen aan de buikloop ga.

PETER

Je moet die zenuwen ombuigen. Gezonde spanning.

ANDREW

Ja ja ja ja

PETER

Zing het nog één keer. Vol vuur. Voor mij. Nu even.

ANDREW

'Even,' zegt hij dan.

PETER

Jij wilde dat ik langs zou komen om feedback te geven. Dan moet je wel zingen.

ANDREW

Dat was een vergissing.

PETER

Vooruit, laat horen. Daarna is het bedtijd. Je wilde op tijd naar bed.

Andrew raapt zichzelf bij elkaar. Hij zingt met volle overgave en zeer intens 'Somethings's coming' uit de West Side Story. Na afloop vloeit de energie direct uit hem weg en komt hij over ale één brok ellende.

PETER

Prachtig.

ANDREW

Het is een heel mooi nummer.

PETER

Zoals je het zingt.

ANDREW

Ja ja.

PETER

Ik begrijp jou niet. Je zingt het toch prachtig? Als je het morgen zo doet, krijg je die rol. Dat weet ik zeker.

ANDREW

Ja. Ik hoop het. Als ik het maar niet verpruts door mijn zenuwen. Ik ben altijd zo nerveus.

PETER

Ik weet dat je het kunt.

Nadrukkelijk en oprecht.

Ik wens je heel veel succes.

Ze kussen elkaar ten afscheid. Peter af.

2. De droom

Andrew gaat zitten. Hij valt in slaap. Lichtplan wijzigt naar een schemerige avondstand. Spots aan. Xantippe op. Op de achtergrond verschijnen Peter, Grimm en Beatrijs. Xantippe c.s. zingen 'You're gonna love tomorrow' uit Follies. (Zang bouwt vanaf maat 150 op naar het hele Ensemble, m.u.v. Andrew.) In de loop van het nummer 'ontwaakt' Andrew. Hij kijkt verwonderd, als betoverd, naar de voorstelling. Als ze klaar zijn applaudisseert hij. Hij springt op, blakend van zelfvertrouwen roept hij uit:

ANDREW

Het wordt een prachtige dag. Ik voel het.

XANTIPPE

Uitstekend.

ANDREW

Zenuwen zijn overbodig. Nu weet ik precies wat ik wil en wat ik kan.

XANTIPPE

Zo mag ik het graag horen. Is het niet veel beter zo?

ANDREW

Ja. Ik begrijp niet waarom ik mezelf zo heb zitten opnaaien.

XANTIPPE

Onbegrijpelijk. Wat mensen zichzelf toch aandoen.

ANDREW

Een beetje gezond verstand. Relativeren.

XANTIPPE

Ik ben zo blij dat je bij zinnen bent gekomen.

ANDREW

Ik ga morgenochtend rustig en onbevangen...

XANTIPPE

Nee, nee. Jij gaat niks.

ANDREW

Pardon.

XANTIPPE

Jij gaat je verslapen.

ANDREW

Maar slaap ik dan nog? Ik slaap nog!

XANTIPPE

Inderdaad. En je gaat je verslapen.

ANDREW

Maar ik moet auditie doen.

XANTIPPE

Je moet helemaal niets. En geloof me, het is beter zo.

ANDREW

Ik moet auditie doen!

XANTIPPE

Dat heb je jezelf wijs gemaakt. Het zijn oude patronen.

Terloops.

Fricities van de geest. Ik wil Freud er niet bij halen, maar je moeder zong altijd graag. Moet ik nog meer zeggen?

Ferm concluderend.

Jij wilt helemaal geen auditie doen.

ANDREW

Maar...

XANTIPPE

Bespaar je de moeite van het protesteren. Je gaat niet.

ANDREW

Dat maak jij uit? Wie ben jij eigenlijk?

XANTIPPE

Je hebt het zelf veroorzaakt. Je onderbewuste is aan het werk. Heb je een wekker gezet voor je op de bank in slaap viel? Nee?

ANDREW

Maar dit is afschuwelijk. Ik moet op tijd wakker worden.

Tot Peter.

Peter, doe iets. Help me.

PETER

Ben ik Peter? Ik ben maar een figurant in jouw hoofd, in jouw droom. Je mag me wel Peter noemen, maar hier noemen ze me Godewijn. Dat betekent zoveel als goede vriend.

ANDREW

Heb ik ook een andere naam?

PETER

Tracas

ANDREW

En wat betekent dat.

PETER

Ik heb me laten vertellen dat het zoiets betekent als 'hij die zich druk maakt over onbenulligheden'.

ANDREW

Waarom heb ik je dan ook naar je eigen flat laten gegaan? Als je was blijven slapen had je me wakker kunnen maken.

PETER

Jij wilde goed uitgerust zijn voor je auditie.

Andrew wendt zich af. Hij kijkt rond. Zijn blik rust enige tijd op Xantippe.

ANDREW

En wat moet jij voorstellen?

GRIMM

Vanaf de achtergrond

Zo begroet je een dame niet.

ANDREW

Wie zijn jullie allemaal?

GRIMM

Mijn naam is Grimm. Wij zijn alle stemmen in jouw hoofd, de rollen in je leven. En zij, haar naam is Xantippe en zij is je reddende engel.

ANDREW

Door me in slaap te toveren.

XANTIPPE

Nee. Slapen doe je zelf. Ik ga je mee op reis nemen.

ANDREW

Ik ga nergens heen. Ik wil wakker worden.

XANTIPPE

Het wordt een kleine reis door Musicalland. Maar verwacht geen vrolijk gezang of blijde klanten. Het land van de musical is duister en kwaad. Het is er gevaarlijk.

ANDREW

Musical is mijn lust en mijn leven.

XANTIPPE

Hoor jezelf toch eens blaten.

Ze doet hem overdreven na.

'Musical is mijn lust en mijn leven.'

Het cliché. De pathos.

ANDREW

Maar het is waar.

3. De repetitie

XANTIPPE

Stil even. Bedaar. Ik zal het je laten zien. Zie je dat meisje daar in de verte.

Wijst naar Lola in het ensemble.

Herken je haar?

ANDREW

Nee.

XANTIPPE

Wenkt haar.

Kom eens hier.

LOLA

Een beetje brutaal.

Ja mevrouw.

XANTIPPE

Hoe heet jij?

LOLA

Mijn naams is Lola.

XANTIPE

Jij hebt toch musicallessen gehad?

LOLA

Dat was in een vorig leven.

XANTIPPE

Vertel daar eens over.

LOLA

Ik word er liever niet aan herinnerd.

XANTIPPE

Onze vriend hier denkt dat hij dolgraag op het podium wil staan.

LOLA

Nee toch?

XANTIPPE

Als de ster van de voorstelling. Avond aan avond volle zalen.

LOLA

Wil hij dat echt?

XANTIPPE

Hij lijkt er van overtuigd.

LOLA

Maar dat moet je niet willen hoor!

ANDREW

En waarom dan wel niet?

LOLA

Het is nep. Het is lucht. Het is onzin.

ANDREW

Natuurlijk is het nep. Het is theater. Het is verbeelding. Het is een en al betovering.

LOLA

Het is niets. Geloof mij maar.

Ze zingt 'Nothing' uit A chorus line. Daisy zingt vanaf maat 143 t/m 154 tweede stem. Als Lola klaar is kijkt ze Andrew uitdagend aan.

ANDREW

Wat is dit? Moet ik hier van onder de indruk zijn? Natuurlijk zijn er momenten dat het even allemaal niet op z'n plek valt.

LOLA

Je moet niet denken dat ik de enige ben die het zo ervaren heeft.

Blik van verstandhouding naar Daisy.

ANDREW

Ik heb ook momenten dat ik het even niet zie zitten. Maar het gaat niet alleen om het proces of om de lessen. Uiteindelijk gaat het om het succes. Het gaat om het moment dat je boven jezelf uitstijgt, dat je helemaal opgaat in je rol en dat je voor het publiek echt dat personage wordt. Als dan het applaus volgt, is het 't allemaal waard geweest: de zenuwen, het harde werken, het afzien.

LOLA

Je weet niet waar je het over hebt.

XANTIPPE

Hij heeft het zwaar te pakken.

LOLA

Je zou Beatrijs eens moeten ontmoeten. Dan praat je wel anders.

XANTIPPE

Je hebt gelijk. Neem hem maar mee naar Huize Hesperia en stel hem voor aan de dames daar.

Xantippe gaat weg zonder Andrew nog een blik waardig te keuren.

ANDREW

Wacht. Waar ga je heen? Je zou me mee op reis nemen.

LOLA

Ze gaat niet ver weg. Ze heeft nog wel meer voor je in petto.

ANDREW

Ik wil niks in petto. Ik wil wakker worden.

LOLA

Ik zal je eens goed wakker schudden. Kom maar mee.

Lola en Andrew af.

Daisy blijft alleen achter op het podium.

3b. What's the buzz

DAISY

En ik?! Nou! Lucht ben ik. Alsof ik niet voor ze besta. Zo gaat het altijd. Had ik eens een hele middag zitten wachten om te auditeren, vergaten ze me naar binnen te roepen. Had ik het hele seizoen gerepeteerd, maar mijn naam waren ze vergeten op de poster en in het boekje te zetten. Was ik me na de voorstelling nog aan het afschminken, zat de rest al in het café. Waar is Daisy? Oh, we zijn Daisy vergeten. Wat doe ik hier? Hallo! Wat doe ik hier? Reinier komt op.

REINIER

Wat is er aan de hand.

DAISY

Wat is er aan de hand! Wat is er aan de hand! Ik weet het niet. Vertel het me maar.

REINIER

Jij schreeft het hele theater bij elkaar. Ze kunnen je op west-end horen. Daar zal toch wel een reden voor zijn.

DAISY

Niemand vertelt mij ooit wat. Stukje acteren. Prima. Moppie meezingen. Leuk hoor. En daarna gaat iedereen weg, naar volgende rollen en andere podia. En daar sta ik dan.

REINIER

Ach, dat overkomt iedereen wel eens. Je moet het uiteindelijk allemaal een plek geven. Je eigen weg vinden. Je eigen rol. Je eigen podium. Het is niet altijd makkelijk, maar het hoort erbij. Vreugde bij applaus. De eenzaamheid daarna. Je moet kunnen opgaan in het team, zolang de voorstelling loopt, maar daarna volgt de leegte. Voor sommigen is dat een bevrijding, een moment om bij te tanken. Voor anderen is dat het moment van de kater, de eenzaamheid.

Op de achtergrond komt Grimm op.

DAISY

Rustig, maar nog steeds een beetje verontwaardigd.

Het klink allemaal heel mooi en waar, maar nou weet ik nog steeds niet wat er nu aan de hand is.

GRIMM

Lola is met Tracas op weg naar het vergeethuis.

DAISY

Dat is een concreet antwoord.

REINIER

Hij moet morgen auditie doen. Als dat maar geen nachtmerrie wordt. Ik had hem een rustige, diepe, droomloze slaap toegewenst.

GRIMM

Niet iedereen vindt het een goed idee dat hij morgen auditie doet.

REINIER

Niet iedereen. Over wie heb je het.

GRIMM

Wij. Alle stemmen in zijn hoofd.

DAISY

Xantippe voorop.

REINIER

Ach. Ik weet het niet. Of het verstandig is kan je toch niet van tevoren weten. Je kunt het van alle kanten bekijken. Misschien wordt het niks. Misschien kan hij er niet tegen als hij wordt afgewezen. Misschien wordt het een fiasco als hij de rol krijgt. Misschien wordt het wel een succes. Je weet het niet. Er is maar één manier om er achter te komen.

GRIMM

Auditie doen

DAISY

Of niet. Als hij auditie doet, komt hij er nooit achter hoe zijn leven er uit zou hebben gezien als hij voor iets heel anders had gekozen.

GRIMM

Ja. Auditie doen, of niet. Dat is de vraag.

Fade out. Reinier, Grimm en Daisy af.